

UCHWAŁA Nr XXIV/138/09
RADY GMINY CIECHANÓW
z dnia 9 lutego 2009 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy i narkomanii na rok 2009”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm./, art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm./, art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm./ oraz art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie / Dz.U. Nr 180, poz.1493/ - Rada Gminy Ciechanów uchwala, co następuje :

§ 1.

1. Przyjmuje się „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy i narkomanii na rok 2009”, zwany dalej „gminnym programem”, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały.
2. Harmonogram finansowy realizacji gminnego programu stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2.

Zobowiązuje się Wójta Gminy do przedłożenia informacji z realizacji gminnego programu w terminie do 31 marca 2010 roku.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady Gminy

Eugeniusz Olszewski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY I NARKOMANII NA ROK 2009.

Alkohol obecny jest w kulturze polskiej i europejskiej od setek lat. Od kilkudziesięciu lat zaczyna być postrzegany jako produkt powodujący straty zdrowotne i finansowe w skali rodziny oraz ekonomiczne w skali kraju. Jednocześnie jest to artykuł legalny i nikt nie postuluje wycofania go z obiegu handlowego. Dlatego warto zastanowić się nad konsekwencjami jego używania i jak dalece spożywany alkohol zmienia nasze postępowanie.

Szacuje się, że w Polsce jest 800 tys. osób uzależnionych od alkoholu. Zespół uzależnienia od alkoholu jest chorobą społeczną, której konsekwencji doświadczają członkowie rodzin osób uzależnionych oraz środowisko społeczne. Uzależnienie jest następstwem długotrwałego, szkodliwego spożywania alkoholu, w którym picie uzyskuje zdecydowane pierwszeństwo przed zachowaniami, które kiedyś były dla osoby pijącej ważniejsze.

Posługując się ogólnopolskimi wskaźnikami podanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, należy stwierdzić, że w naszej gminie :

- 1/ około 300 osób jest uzależnionych od alkoholu,
- 2/ nadmiernie pijących jest około 600 osób,
- 3/ około 800 mieszkańców, którzy mają szeroko pojęty problem z alkoholem i z zaburzeniami zachowań,
- 4/ w 80 % rodzin, w których występuje problem alkoholowy ma miejsce przemoc fizyczna i psychiczna.

Przytoczone w treści uchwały ustawodawstwo polskie, Dyrektywa Rady UE oraz Rekomendacje Rady UE z dnia 5 czerwca 2001 r. dotyczące picia alkoholu przez młodocianych, a zwłaszcza przez dzieci i młodzież nakładają na kraje członkowskie obowiązki formułowania strategii w kwestii problemu młodzieży a alkohol oraz redukcji szkód wywołanych przez alkohol.

W roku 2008 opublikowano raport z ogólnopolskich badań prowadzonych w ramach Europejskiego Badania w Szkołach na Temat Używania Alkoholu i Narkotyków /European School Survey Project on Alcohol and Drugs – ESPAD/. Badaniem objęto uczniów trzecich klas gimnazjalnych i drugich klas ponadgimnazjalnych, czyli 15 - 16 latków oraz 17-18 latków. Z raportu wynika, że młodzież w zdecydowanej większości sięga po napoje alkoholowe zanim osiągnie pełnoletność. Smak alkoholu zna 90,2% gimnazjalistów z klas trzecich oraz 94,8% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. Większość tej młodzieży /odpowiednio 57,3% młodszej i 79,5% starszej / piła alkohol w okresie ostatnich 30 dni a ok. 30% upiło się w tych dniach. Rozpowszechnienie prób picia alkoholu jest podobne w grupie chłopców i dziewcząt, natomiast w grupie starszych odnotowano spadek picia w grupie chłopców a wzrost u dziewcząt. Najbardziej rozpowszechnionym napojem alkoholowym jest piwo, najmniej popularnym – wino.

W populacji osób dorosłych znajduje się 84% konsumentów napojów alkoholowych.

W grupie osób, które podają 15-16 latkom alkohol znajdują się rodzice, występuje zjawisko wspólnego picia alkoholu lub też młodzież konsumuje alkohol za przyzwoleniem rodziców. Wg badań, uczniowie młodszy najczęściej pili alkohol w domu, częściej czymś oraz miejscach publicznych jak ulice, parki, masowe imprezy czy plaże.

Według raportu Komisji Europejskiej z 2006 r. „Alkohol In Europe” będącego analizą wpływu alkoholu na zdrowie, życie publiczne i ekonomię – kraje europejskie postrzegane są jako region największego spożycia alkoholu.

Wzrasta średnie spożycie alkoholu w krajach Europy, na jednego dorosłego mieszkańca rocznie wynosi około 11 litrów czystego alkoholu, co daje wynik o dwa i pół razy większy niż średnie spożycie światowe. Rośnie udział napojów spirytusowych. Zgodnie z treścią raportu, alkohol jest główną przyczyną problemów zdrowotnych. Niemalże 23 miliony Europejczyków jest uzależnionych od alkoholu a rocznie około 195 tys. osób umiera wskutek dolegliwości związanych z nadmiernym spożyciem alkoholu. Spożywanie alkoholu prowadzi do powstawania 60 rodzajów chorób i urazów, m.in. wypadków i obrażeń, problemów psychicznych, nowotworów, chorób serca i udarów. Jest głównym źródłem szkód nie tylko dla osób spożywających go, ale każdego roku także dla : 60 tys. przedwcześnie urodzonych dzieci z niedowagą, 9 milionów dzieci żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym, 10 tys. ofiar wypadków spowodowa-

nych przez nietrzeźwych kierowców oraz 2 tys. ofiar morderstw popełnionych przez nietrzeźwych sprawców. Szkody związane z e spożywaniem alkoholu – choroby, wypadki, przestępstwa, straty w sektorze pracy – kosztują państwa europejskie ok. 125 miliardów euro rocznie /co daje na każde gospodarstwo domowe w UE ok.650 euro rocznie/.

Według oświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych złożonych za rok 2008, wartość sprzedanego alkoholu w sklepach na terenie gminy wynosi 1.777.414 zł.

Realizacja gminnego programu ma na celu stworzenie spójnego systemu działań na terenie gminy Ciechanów na rzecz :

- 1/ zmniejszenie ilości i częstotliwości picia alkoholi przez młodzież,
- 2/ podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej,
- 3/ zwiększenie odsetka abstynentów wśród młodzieży,
- 4/ zapobieganie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu,
- 5/ przeciwdziałanie przemocy rodzinie i w szkole,
- 6/ przeciwdziałanie narkomanii i innym środkom uzależniającym tzw. dopalaczom.

oraz udział gminy w ogólnopolskiej kampanii „**Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne**”.

Celem kampanii jest ograniczenie populacji osób pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy, zachęcenie konsumentów do oceny własnego modelu picia i ostrzec ich przed zagrożeniami. Kampania ma przypominać, że pewne grupy odbiorców w ogóle nie powinny pić alkoholu – młodzież, kierowcy i kobiety w ciąży. Duża część materiałów i działań skierowana będzie do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Planowane działania uwzględniają różnorodne uwarunkowania i skutki wiążące się z szeroko rozumianym obszarem problemów społecznych powstałych na tle nadużywania alkoholu, narkotyków, integracji społecznej osób uzależnionych oraz zjawiska przemocy, szczególnie w szkole i w rodzinie.

Problemy te obejmują swoim zasięgiem bezpośrednio lub pośrednio całą gminną społeczność, dlatego oddziaływanie gminnego programu obejmuje całe społeczeństwo gminy: osoby nie pijące alkoholu, osoby spożywające alkohol, ale przede wszystkim te, które z racji wieku dopiero zaczną inicjować swoje doświadczenia z alkoholem czy narkotykami - czyli dzieci i młodzież.

Badania spożywania napojów energetycznych przez gimnazjalistów, przeprowadzone na Mazowszu przez fundację Pedagogium pokazują, że ponad połowa uczniów nie rozstaje się z dopalaczami. Aż 63% badanych stwierdziło, że w ciągu ostatniego miesiąca piło napoje energetyczne. Co drugi gimnazjalista przyznał, że przyjmuje ich po kilka dziennie. Piją na pusty żołądek, bo wtedy organizm jest bardziej pobudzony.

Dziesięć lat temu największym problemem wśród młodzieży była narkomania. Dzisiaj są nim właśnie dopalacze, które mają cechy uzależniające. Rodzice dają dzieciom pieniądze do szkoły a te zamiast na sok czy bułki wydają je na dopalacze. Wina leży tu po stronie rodziców, którzy nie kontrolują tego, co robią ich dzieci.

Cele gminnego programu

1. Kształtowanie i promowanie postaw społecznych, właściwych z punktu widzenia profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i innych środków uzależniających.
2. Zmniejszenie popytu na wyroby alkoholowe oraz zmiany struktury ich spożycia.
3. Zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież oraz opóźnienie momentu inicjacji alkoholowej.
4. Zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnienia.
5. Zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.
6. Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego, a szczególnie przemocy i zaniedbań.
7. Zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.

8. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
9. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

Wymienione cele będą realizowane poprzez :

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach socjoterapeutycznych.
3. Wspomaganie i koordynację działalności podmiotów i osób na rzecz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu czy narkotyków oraz przemocy.
4. Działania na rzecz ograniczenia dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu.
5. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów wynikających z używania alkoholu i narkomanii.
6. Udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym przy wykorzystaniu pracy socjalnej.
5. Realizację zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez :

Ad. 1.

- 1/ prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin w Urzędzie Gminy,
- 2/ współpraca z punktem konsultacyjnym dla osób z problemem narkomanii przy ul. Powstańców Wielkopolskich 1a oraz poradnią terapii uzależnień przy Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie, ul. Powstańców Wielkopolskich 2,
- 3/ dofinansowywanie różnorodnych form terapeutycznych w ramach programów ponadpodstawowych realizowanych przez poradnie terapii uzależnień dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Ad. 2.

- 1/ organizowanie i finansowanie we wszystkich szkołach na terenie gminy profesjonalnych oddziaływań profilaktycznych wspomaganych odpowiednio dobranymi konkursami tematycznymi oraz spektaklami edukacyjnymi oferowanymi przez teatry objazdowe,
- 2/ organizowanie środowiskowych imprez okolicznościowych czy imprez sportowych dla dzieci i młodzieży z tematyką propagowania zdrowego stylu życia i zabawy, bez alkoholu, narkotyków, napojów energetycznych i przemocy rówieśniczej,
- 3/ wprowadzenie do tzw. „zielonej szkoły” organizowanej dla dzieci i młodzieży działań profilaktyczno-informacyjnych z zakresu profilaktyki alkoholowej, środków uzależniających i przeciwdziałania przemocy celem uczenia trzeźwego i bezpiecznego odpoczynku i promowania zdrowego stylu życia oraz alternatywnych sposobów spędzenia wolnego czasu,
- 4/ prenumerata fachowych czasopism /Remedium/ dla nauczycieli pracujących w świetlicach socjoterapeutycznych oraz zakup wydawnictw i kaset do prowadzenia zajęć szkolnych z zakresu profilaktyki alkoholowej, narkomanii, przemocy, rozładowania agresji i innych źródeł problemów współczesnej młodzieży,
- 5/ utrzymanie oraz wspieranie merytoryczne szkolnych świetlic socjoterapeutycznych w Goryszach, Chotumiu i Gumowie, w których odpowiednie wsparcie znajdują dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub innymi problemami życiowymi,
- 6/ prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach socjoterapeutycznych w ramach uczenia zaspokajania potrzeb życiowych,
- 7/ zorganizowanie kolonii socjoterapeutyczno-korygujących dla dzieci z rodzin z problemem

- alkoholowym czy innymi zaburzeniami.
- 8/ sfinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla młodzieży w hali sportowej Gimnazjum w Gumowie.

Ad. 3.

- 1/ organizowanie szkoleń i wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, innych środków uzależniających i przemocy dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli świetlic socjoterapeutycznych, funkcjonariuszy Policji czy innych osób działających na rzecz społeczności lokalnej,
- 2/ koordynacja pracy właściwych służb (Policja, pomoc społeczna, szkoły, służba zdrowia) w zakresie realizacji procedury przeciwdziałania przemocy Niebieskie Karty,
- 3/ organizowanie środowiskowych imprez rozrywkowych czy imprez sportowych o zasięgu lokalnym dla dzieci i młodzieży z realizacją programu profilaktycznego.

Ad. 4.

- 1/ prowadzenie systematycznych kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi przez zespół co najmniej dwóch członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych przy udziale funkcjonariusza Policji,
- 2/ podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów dotyczących :
  - a/ zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych kierowanej do małoletnich,
  - b/ sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje na stan nietrzeźwości,
  - c/ sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom małoletnim,
  - d/ sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na kredyt i pod zastaw,
  - e/ sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z nielegalnego źródła pochodzenia.
- 3/ utrzymania obowiązującego na terenie gminy limitu punktów sprzedaży i zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5 % alkoholu za wyjątkiem piwa, przy wydawaniu opinii i zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 4/ przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie:
  - a/ znajomości przepisów prawnych dot. sprzedaży napojów alkoholowych,
  - b/ uczenia technik odmawiania sprzedaży napojów osobom nieletnim i nietrzeźwym o charakterze warsztatowym.

Alkohol jest specyficznym /legalnym/ towarem ale powoduje określone szkody i nie podlega regułom wolnego rynku.

Ad. 5.

- 1/ współpraca z instytucjami z instytucjami, organizacjami i podmiotami realizującymi zadania profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – ze szczególnym uwzględnieniem szkół – w zakresie organizowania alternatywnych możliwości spędzenia wolnego czasu i zajęć promujących zdrowy i bezpieczny styl życia,
- 2/ współdziałanie z m.in. Komendą Policji w przedmiocie szkolenia i egzaminowania dzieci i młodzieży na karty rowerowe i motorowerowe.
- 3/ dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób, które aktywnie włączają się w realizację gminnego programu.

Ad. 6.

- 1/ przyjmowanie zgłoszeń czy zawiadomień od członków rodziny, nauczycieli, Policji dotyczących osób nadużywających alkoholu, powodujących rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, systematycznie uchylających się od pracy albo zakłócających spokój i porządek publiczny,
- 2/ prowadzenie postępowania wyjaśniającego i zbieranie dowodów w stosunku do osób nadużywających alkoholu celem kierowania na badania przez biegłego psychologa i psychiatrę

- w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 3/ prowadzenie edukacji społecznej (udzielanie porad, plakaty, ulotki, poradniki) w zakresie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu czy narkotyków,
  - 4/ organizowanie oraz udział w kampaniach informacyjnych, rozprowadzanie różnorodnych materiałów edukacyjnych propagujących wiedzę w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych narkotyków i innych środków uzależniających wśród społeczeństwa gminy (poprzez radnych, sołtysów, kącik w Urzędzie Gminy itp.).
  - 5/ objęcie pracą socjalną i pomocą społeczną wszystkich środowisk osób uzależnionych i dotkniętych ubóstwem w celu integracji ze środowiskiem i usamodzielnienia,
  - 6/ systematyczne monitorowanie problematyki uzależnień w społeczności lokalnej.

Ad. 7.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniuje i inicjuje zadania realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Do zakresu działania Komisji należy:

1. Przyjmowanie wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób nadużywających alkoholu.
2. Zapoznanie się z dokumentacją, dowodami i wywiadami środowiskowymi w sprawach osób nadużywających alkoholu.
3. Kierowanie na badanie biegłego psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego dla osób, które w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych powodują rozkład pożycia rodzinnego, demoralizują małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.
4. Kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Wybór programu szkoleniowo-profilaktycznego do realizacji w klasach V, VI szkół podstawowych i gimnazjum.
6. Wybór oferty na zorganizowanie koloni socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
7. Inicjowanie zadań do programu, opiniowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sprawozdań z jego realizacji.
8. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
9. Kierowanie działaniami wynikającymi z włączenia się do ogólnopolskiej kampanii „Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne”

Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 240,00 zł. brutto dla każdego członka Komisji za pracę w posiedzeniach plenarnych.

Wyplata wynagrodzenia następuje na podstawie zestawień sporządzonych w oparciu o listy obecności, podpisane przez przewodniczącą komisji.

Przewodniczący Rady Gminy

Eugeniusz Olszewski